

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 359

van **IMADE ANNOURI**

datum: 16 februari 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Basketbal, atletiek, gymnastiek - Meldingen van racisme en discriminatie

Wie surft naar de website <https://www.voetbalvlaanderen.be/> en vragen heeft over racisme krijgt tien hits met meer informatie over hoe daarmee om te gaan. Ook is er een snelknop naar 'Come Together' en het meldpunt.

Wie met dezelfde vragen zit in het basketbal en surft naar de website <https://www.basketbal.vlaanderen/> krijgt nul hits met meer informatie. Er is ook geen meldpunt of iets anders dat men kan gebruiken. Men komt wel uit bij de rol van vertrouwenspersonen en de ethische commissie, die dan onder andere ook rond het aanpakken van racisme in het basketbal werk kunnen verzetten.

Ook de website <https://www.atletiek.be/> maakt geen melding van racisme. Er is een meldpunt voor ongewenst of grensoverschrijdend gedrag, maar in de beschrijvingen van het gedrag zullen slachtoffers van racisme zich niet herkennen.

Tot slot is er de website <https://www.gymfed.be/>. Wie meer informatie wil over racisme en discriminatie krijgt slechts heel beperkte resultaten. Er is een link naar planinternational, en een snelknop naar gezond en ethisch sporten.

We stellen vast dat racisme in het voetbal het meest gemediatiseerd en het meest zichtbaar is. Er wordt ondertussen ook op verschillende niveaus gewerkt om het probleem aan te pakken. Voor een aantal andere sporten is dat duidelijk veel minder het geval. Graag zou ik zicht willen krijgen op deze problematiek in volgende disciplines: basketbal, gymnastiek en atletiek.

1. Kan de minister voor de respectieve disciplines een overzicht bezorgen van het aantal meldingen/klachten die Basketbal Vlaanderen, de Vlaamse Atletiekliga en de Gymnastiekfederatie hebben ontvangen over:

- racisme en discriminatie bij de jeugd, per provincie en per jaar van 2014 tot en met 2022;
- racisme en discriminatie bij volwassenen, per provincie en per jaar van 2014 tot en met 2022?

Graag ook een opsplitsing per mannen-/vrouwencompetitie, en amateurs/professioneel.

2. Op welke manier kunnen racistische incidenten gemeld worden bij de drie respectieve federaties? Waar worden de meldingen/klachten geregistreerd en hoe worden ze behandeld?

3. Hoeveel meldingen/klachten van racistische incidenten hebben geleid tot een sanctie? Welke sancties werden getroffen?
4. Aant de minister het nodig om het indienen en opvolgen van individuele klachten over racisme en discriminatie te verbeteren in de betrokken federaties, en welke stappen zal hij daartoe zetten?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT,
DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 359 van 16 februari 2023

van **IMADE ANNOURI**

1-3. **Gymnastiekfederatie Vlaanderen**, **Vlaamse Atletiekliga** en **Basketbal Vlaanderen** behandelen racisme en discriminatie als grensoverschrijdend gedrag en hebben hierover duidelijke bepalingen geformuleerd in hun tuchtreglement. Elk incident over racisme en discriminatie kan gemeld worden bij de desbetreffende aanspreekpunten integriteit op federatieniveau (federatie-API). Elke federatie voorziet in een handelingsprotocol. De drie federaties stimuleren hun clubs ook te werken met een club-API of vertrouwenspersoon. Voor gymnastiek is dit verwerkt in het kwaliteitslabel en verplicht bij deelname aan competitie (85% van de clubs heeft inmiddels een club-API). Voor atletiek en basketbal geldt die verplichting voor elke club. Zo kan elk lid minstens bij een persoon binnen de club terecht bij vragen of meldingen rond grensoverschrijdend gedrag.

Bij **Gymnastiekfederatie Vlaanderen** kunnen meldingen over racisme en discriminatie steeds gemeld worden bij de Federatie API's. Meldingen over grensoverschrijdend gedrag worden in alle discretie en met de nodige zorg opgevolgd door het team caseondersteuning aan de hand van bemiddeling en adviezen. Indien het gaat over zware meldingen kan er doorverwezen worden naar het Vlaams Sporttribunaal.

Gymnastiek Federatie Vlaanderen heeft in de gevraagde periode geen meldingen of klachten ontvangen omtrent racisme en discriminatie.

Binnen de **Vlaamse Atletiekliga** worden klachten in clubverband opgevangen door de club-API's. Elke club is officieel verplicht om een club-vertrouwenspersoon aan te duiden. Zij zijn opgeleid om op een gepaste manier klachten te behandelen. Bij een ernstige klacht zijn zij verplicht om deze te melden aan de federatie en volgen de federatie-API's de klacht mee op. Indien nodig wordt het tuchtorgaan van de federatie ingeschakeld.

De Vlaamse Atletiekliga heeft in de opgegeven periode 2014-2022 twee klachten ontvangen rond racisme en discriminatie.

In de ene zaak werd een verwittiging uitgesproken door het tuchtorgaan, in de andere zaak zorgde het van toepassing zijnde (internationale) sportreglement voor verwarring en werd dit verduidelijkt.

Ook bij **Basketbal Vlaanderen** werd in 2020 het decretaal vereiste integriteitsbeleid geformaliseerd en geoperationaliseerd. Ook hier is elke club officieel verplicht om een club-vertrouwenspersoon aan te duiden. Zowel bij het meldpunt van Basketbal Vlaanderen als bij de club-vertrouwenspersoon kan je terecht om melding te doen van elke vorm van discriminatie.

Basketbal Vlaanderen heeft in de gevraagde periode 8 dossiers omtrent discriminatie en racisme ontvangen.

In de periode 2014-2019 werden de 4 dossiers behandeld door de interne rechterlijke raden van de federatie. In de 2 dossiers tegen clubs werd 1 keer een aanbeveling en 1 keer een forfaitnederlaag uitgesproken. In de 2 dossiers tegen spelers heeft een persoon een effectieve schorsing van 6 maanden gekregen. De betrokken clubs werden verplicht de beschikking geanonimiseerd te publiceren, te wijzen op de geldende

waarden van de federatie en hierover sensibiliserend op te treden naar leden en supporters (door bv. het verspreiden van flyers).

In de periode 2020 ontving de federatie-API 3 cases over discriminatie of racisme. Bij deze cases werd het handelingsprotocol gevolgd, een bemiddeling gesuggereerd en opgevolgd. Een case werd doorverwezen naar de burgerlijke rechtbank. In 2021 ontving Basketbal Vlaanderen 1 melding rond racisme. Deze case werd bemiddeld onder begeleiding van de clubvertrouwenspersoon.

Algemeen gesteld kan er dus gemeld worden bij aanspreekpunten integriteit, zowel op club- als federatieniveau. Bovendien kan men bij zwaarwichtige, ernstige feiten steeds een klacht indienen bij het Vlaams Sporttribunaal (voor Basketbal Vlaanderen en Gymnastiek Federatie Vlaanderen) of het interne onafhankelijke tuchtorgaan van de Vlaamse Atletiekliga. De drie federaties geven aan dat het ze weliswaar een stijgend aantal meldingen ontvangen rond grensoverschrijdend gedrag, maar niet specifiek rond racisme of discriminatie.

4. Sinds 2018 werken we met de sportfederaties en het Centrum Ethiek in de Sport (ICES) samen om een integriteitsbeleid te voeren en aanspreekpunten integriteit (API) te organiseren. Elke sportfederatie die door Sport Vlaanderen gesubsidieerd wordt, is hiertoe sinds 1 januari 2021 trouwens decretaal verplicht.

In 2022 wijzigden we het decreet op de georganiseerde sportsector om dit integriteitsbeleid bij nog meer sportfederaties te verankeren. Vanaf 2023 worden daarom 3 erkenningsvoorwaarden opgelegd aan de sportfederaties en organisaties voor sportieve vrijetijdsbesteding:

- (1) het voorzien in een handelingsprotocol
- (2) het organiseren van een aanspreekpunt integriteit, en
- (3) het voorzien in gedragscodes.

Daarnaast wordt er een uitgebreid integriteitsbeleid opgelegd aan de gesubsidieerde sportfederaties dat bestaat uit:

- (1) het installeren van een adviesorgaan dat het integriteitsbeleid van de sportfederatie evalueert en de sportfederatie erover adviseert
- (2) het voorzien in een onafhankelijk tuchtrechtelijk systeem, en
- (3) een beleid ontwikkelen voor alle sporters en sportclubs inzake preventie, vorming en sensibilisering, en via haar sportclubondersteuning een integriteitsbeleid op clubniveau voeren door in haar sportclubs minstens het werken met laagdrempelige aanspreekpersonen, gedragscodes en een handelingsprotocol te stimuleren.

De scope in de decretale verankering van dit beleid omvat fysieke, psychische en seksuele integriteit, waaronder verschillende vormen van geweld en grensoverschrijdend gedrag en ook racisme en discriminatie. Hierdoor kunnen de sportfederaties dus ook optreden tegen gevallen van racisme en discriminatie.

Ondertussen heeft Basketbal Vlaanderen alvast een aantal zaken verduidelijkt en communicatief aangescherpt. Zo werden de termen 'racisme' en 'discriminatie' toegevoegd op de pagina van de vertrouwenspersoon waardoor die pagina wel verschijnt als je zoekt op 'racisme', en werd er een [extra webpagina](#) gemaakt specifiek rond racisme en discriminatie. Ik vraag aan Sport Vlaanderen en ICES om dit aspect in hun gesprekken met en begeleiding van de sportfederaties op te nemen.

Verder zijn er uiteraard de algemeen geldende federale en Vlaamse antidiscriminatieregels, waardoor ook strafrechtelijk gevolg kan gegeven worden aan feiten. Verder neemt het Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI) op 15 maart 2023 formeel de Vlaamse opdrachten van Unia over. Voor de sportsector zal dit instituut een bijkomende actor zijn voor meldingen.